

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ดวงตา เป็นอวัยวะที่สำคัญของมนุษย์ กล่าวคือ เป็นหน้าต่างแห่งการรับรู้โลกภายนอก กิจกรรมต่างๆของมนุษย์จะดำเนินไปอย่างปกติไม่ได้หากมนุษย์ผู้นั้นมีปัญหาเรื่องสายตา ดังนั้น การดูแลทะนุถนอมดวงตาอันเป็นอวัยวะที่บอบบางจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ความผิดปกติของดวงตาที่พบเห็นอยู่เป็นประจำ เช่น สายตาสั้น สายตายาว หรือสายตาเอียง ส่งผลให้แว่นสายตากลายเป็นสิ่งสำคัญในชีวิตประจำวันสำหรับผู้มีปัญหาสายตาแว่นสายตาจึงเปรียบเสมือนเป็นอวัยวะส่วนหนึ่งของร่างกายอีกทั้งยังเป็นอุปกรณ์ที่สวมใส่ไว้บนใบหน้า อันส่งผลกับการใช้ชีวิตประจำวันไม่มากนักน้อย ดังนั้น การตัดสินใจเลือกซื้อแว่นสายตาให้เหมาะกับบุคลิกส่วนตัวของผู้สวมจึงเป็นสิ่งที่ปฏิเสธไม่ได้ว่า ต้องใช้ความพิถีพิถันในการเลือกสรร

แว่นสายตาประกอบด้วยส่วนประกอบสำคัญ 2 ส่วน คือ เลนส์ และ กรอบแว่น เลนส์แว่นตาแบ่งออกเป็น 2 ประเภทตามวัสดุที่ใช้ทำคือ เลนส์พลาสติกและเลนส์กระจก เลนส์พลาสติกมีน้ำหนักเบา ตกไม่แตก ย้อมเลนส์ให้เป็นสีต่างๆได้ตามความต้องการ แต่มีข้อเสียคือ เกิดรอยขีดข่วนง่าย ส่วนเลนส์กระจกลักษณะเลนส์จะใสกว่าเลนส์พลาสติก ทนต่อแรงขีดข่วนได้ดี สามารถเพิ่มสารต่างๆลงไปเป็นเนื้อแก้วได้ ทำให้ได้เลนส์ที่มีสีต่างๆได้ นอกจากนี้สารบางอย่างที่เติมลงไปจะมีคุณสมบัติที่เปลี่ยนสีได้เมื่อถูกแสงแดด ข้อเสียของเลนส์กระจกคือ มีน้ำหนักมากและแตกง่ายเมื่อได้รับแรงกระแทก

กรอบแว่น สามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภทตามวัสดุที่ใช้ทำ คือ กรอบแว่นโลหะ กรอบแว่นพลาสติก และกรอบแว่นแบบผสม

กรอบแว่นชนิดโลหะทำด้วยส่วนผสมของโลหะหลายชนิด ทั้งนี้เพื่อให้ได้แว่นตาที่มีน้ำหนักเบา มีความแข็งแรงและทนทาน กรอบบางชนิดใช้โลหะไทเทเนียม ซึ่งเป็นโลหะพิเศษจึงได้แว่นตาที่มีน้ำหนักเบามาก เนื่องจากโลหะชนิดนี้มีราคาค่อนข้างแพง จึงทำให้กรอบแว่นชนิดนี้มีราคาแพงด้วย ข้อดีของกรอบโลหะคือ ขอบแว่นมีลักษณะบาง สามารถออกแบบเป็นรูปร่างต่างๆกันได้มาก มีอายุการใช้งานนาน แต่มีข้อเสียคือ เกิดอาการแพ้บ้างในบางคน โลหะอาจถูกกัดกร่อนจากเหงื่อเมื่อใช้ไปนานๆ สีที่ใช้เคลือบอาจหลุดออกได้ รูปร่างของแว่นตาอาจบิดเบี้ยวได้ง่ายเมื่อได้รับแรงกระแทก

ส่วนกรอบแว่นชนิดพลาสติก สามารถเลือกชนิดพลาสติกที่นำมาใช้จะทำให้หลายชนิด โดยมากจะเลือกชนิดที่มีน้ำหนักเบา ทนทานต่อการกระแทก สามารถตัดหรือหล่อให้เป็นรูปร่างต่างๆกัน ได้ ข้อดีของกรอบพลาสติกคือ มีน้ำหนักเบา ไม่ก่อให้เกิดอาการแพ้ สามารถออกแบบให้มีรูปร่างต่างๆกันได้ มีความทนทานต่อแรงกระแทกได้ดีกว่าโลหะ เติมน้ำยาผสมลงในพลาสติกได้ ข้อเสียของกรอบพลาสติกคือ พลาสติกจะมีความกรอบ อาจเกิดการแตกหักได้ตามอายุการใช้งาน กรอบพลาสติกมีความหนาทำให้ผู้สวมมองเห็นได้แคบกว่ากรอบโลหะ และข้อเสียประการสุดท้ายคือ กรอบแบบพลาสติกส่วนมากไม่มีตั้งรองแว่น มักจะลื่นต่ำลงมาจากจมูกได้ง่าย กรอบแว่นประเภทสุดท้ายคือ กรอบแว่นผสม คือ กรอบแว่นที่มีทั้งพลาสติกและโลหะอยู่ด้วยกัน ทั้งนี้เพื่อแก้ปัญหาข้อดีและข้อเสียของแว่นตาแต่ละชนิดดังกล่าวมาแล้วข้างต้น(ประเสริฐ ลีอังกูรเสถียร, 2550)

จังหวัดเชียงใหม่ถือว่าเป็นจังหวัดที่ถูกกำหนดให้เป็นเมืองหลักในภาคเหนือ จึงทำให้จังหวัดเชียงใหม่มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว และเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพสูงเกือบทุกด้านในภาคเหนือตอนบน มีการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานต่างๆที่จำเป็นสำหรับรองรับการลงทุน การคมนาคม การสื่อสาร ในปัจจุบันเชียงใหม่ได้กลายเป็นศูนย์กลางทางการเงิน การธนาคาร การพาณิชย์ การท่องเที่ยว การศึกษา และอุตสาหกรรม ประกอบกับทางภูมิภาคที่ตั้งเชียงใหม่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศในอนุภาคแม่น้ำโขงตอนบน จึงทำให้มีโอกาสนในการพัฒนาความร่วมมือกับประเทศต่างๆในภูมิภาคนี้จังหวัดเชียงใหม่มีความพร้อมในการเป็นศูนย์กลางบริการที่จะสนับสนุน การพัฒนาการท่องเที่ยว อุตสาหกรรม การค้า และการลงทุนของภาคเหนือตอนบน (ประวิทย์ สิทธิโสภณ, 2541)

จังหวัดเชียงใหม่ในปัจจุบันมีสองสถานภาพ สถานภาพหนึ่งมีฐานะเป็นจังหวัด และอีกสถานภาพหนึ่งเป็นเมืองซึ่งมีความสำคัญเป็นอันดับสองของประเทศ จังหวัดเชียงใหม่ถูกกำหนดให้มีบทบาทที่หลากหลาย ภายใต้ต้นนโยบายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับต่างๆ และส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของเมืองเชียงใหม่มาบ้างน้อยบ้าง ตามนโยบายและกาลเวลาที่เปลี่ยนไป (ดวงจันทร์ อาภาวัชรุตม์, 2541) ความเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วของจังหวัดเชียงใหม่ส่งผลให้ประชากรในจังหวัดเชียงใหม่เพิ่มมากขึ้น จากการสำรวจสำมะโนประชากรในปี พ.ศ. 2533 พบว่าเชียงใหม่มีประชากรประมาณ 1,367,200 คน และในปี พ.ศ. 2543 พบว่ามีประชากรประมาณ 1,500,100 คน (www.nso.go.th)

การศึกษาครั้งนี้ จึงเป็นการศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกซื้อแว่นสายตา ในห้างสรรพสินค้า อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เนื่องจากจังหวัดเชียงใหม่เป็นแหล่งเศรษฐกิจสำคัญในภาคเหนือ ธุรกิจแว่นสายตาในจังหวัดเชียงใหม่เจริญเติบโตมากขึ้นเรื่อยๆ เพื่อรองรับจำนวน

ประชากรที่เพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้เพื่อทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อแว่นสายตาซึ่งเป็นสินค้าที่จำเป็นต่อชีวิตประจำวัน อีกทั้งเทคโนโลยีในปัจจุบัน อาทิเช่น คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ มีความจำเป็นกับมนุษย์อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ อันเป็นผลเกี่ยวเนื่องกับการใช้สายตา และเป็นหนึ่งในสาเหตุให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพสายตา ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนการดำเนินงาน ปรับปรุงและส่งเสริม กิจการแว่นสายตาต่อไปในอนาคต

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1.2.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมของผู้บริโภคในการเลือกซื้อแว่นสายตาจากร้านค้าแห่งหนึ่งในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
- 1.2.2 เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อแว่นสายตาในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

- 1.3.1 เพื่อเข้าใจถึงพฤติกรรมของผู้ซื้อแว่นสายตาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
- 1.3.2 เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาไปวางแผนในการดำเนินงาน ปรับปรุง และ ส่งเสริมให้กิจการแว่นสายตาในจังหวัดเชียงใหม่มีศักยภาพดียิ่งขึ้น ส่งผลให้ผู้บริโภคสามารถเลือกซื้อแว่นสายตาได้ตรงตามความต้องการ
- 1.3.3 เป็นประโยชน์แก่ผู้ประกอบการในการสร้างกลยุทธ์การขายและวางแผนการตลาด

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษานี้มุ่งศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกซื้อแว่นสายตาจากร้านค้าแห่งหนึ่งใน อ.เมือง จ.เชียงใหม่ โดยจะทำการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยแบ่งเก็บจากร้านค้าแห่งหนึ่ง จำนวน 300 ตัวอย่าง และ ร้านค้าอื่นๆอีก 200 ตัวอย่าง โดยรวมทั้งสิ้น 500 ตัวอย่าง

1.5 นิยามศัพท์

การตัดสินใจซื้อ หมายถึง พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกถึงทางเลือกต่อสิ่งเร้าที่มากกระตุ้นให้เกิดขึ้น โดยเริ่มจากการตระหนักถึงความต้องการ การเสาะแสวงหาข่าวสาร การประเมินค่าทางเลือกและการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้า

สายตาคิดปกติ แบ่งออกคร่าวๆเป็น 4 ชนิด คือ

สายตาสั้น หมายถึง คนที่มีสายตาสั้น จะมีอาการมองไกลไม่ชัด แต่เมื่อมองใกล้จะสามารถมองเห็นได้ดี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขนาดสายตาคิดปกติด้วย อาการปวดตาจะมีหรือไม่มีก็ได้ หากมีอาการปวดร่วมด้วยก็ไม่ได้สัมพันธ์กับขนาดของสายตาสั้นผู้ป่วยชอบหยีตาเพื่อให้เห็นชัดขึ้น

สายตายาว หมายถึง โดยมากจะมีอาการปวดหัวปวดตาพร้อมด้วย อาการตามัวอาจจะมีหรือไม่มีก็ได้ขึ้นอยู่กับขนาดของสายตายาว อาการเด่นอย่างหนึ่งคือ เมื่ออ่านหนังสือไปนานๆ ตัวหนังสือจะลางๆ หรือเห็นติดกันเป็นแพ เวลากลางคืนจะต้องใช้ไฟเพิ่มขึ้นในการอ่าน สายตายาวหากเกิดกับเด็ก โดยมากจะมีภาวะตาเขร่วมด้วย

สายตาเอียง หมายถึง โดยมากจะมีอาการปวดหัวปวดตาพร้อมกับตามัวด้วยเสมอ อาการปวดหัวจะเด่นกว่าตามัว โดยเฉพาะรายที่เป็นน้อยๆ ในคนที่มีสายตาเอียงมากๆ จะมีอาการตามัวร่วมด้วยเสมอ อาจมีอาการหมุนเอียงศีรษะหรือหันหน้าไปด้านใดด้านหนึ่ง

สายตากนแก่ หมายถึง คนทุกคนเมื่ออายุถึงสี่สิบปีจะเกิดอาการของสายตา เนื่องจากมีอายุมากกล่าวคือจะมีอาการมองวัตถุ โดยเฉพาะหนังสือที่มีขนาดเล็กๆ ไม่ชัดเจน เหมือนกับคนหนุ่มสาว ทั้งนี้เนื่องจาก มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านกายวิภาคและสรีระวิทยาของตา ทำให้ความสามารถของตาไม่สามารถจะกระทำได้ดีเท่าเดิมอีกต่อไป ผลก็คือจำเป็นต้องใช้เลนส์บวกมาช่วยในการดูใกล้จะทำให้ชัดเจนยิ่งขึ้น